

Mebius Kramer komt over als een statig dierenarts (84 jaar) met een uitstekende gezondheid. “Als kind was ik vaak bij mijn opa op de boerderij in Friesland. Ik vond het werk van veearts Hibma die daar kwam interessant.” Mebius’ vader was ook dierenarts. Hij heeft landelijk de melkcontrole opgezet, dus had vooral een organisatorische functie. Hij was na de oorlog ook acht jaar voorzitter van de KNMVD. “Ik vond het vak dierenarts wel wat voor mij, omdat je blijkbaar zoveel verschillende kanten op kon.”

Tekst **Andries van Foreest en Ko Minderhoud** commissie senioren

Foto **Maarten Kramer**

Mebius Kramer, een rasbestuurder

Tijdens zijn studie moest Mebius de dienstplicht vervullen. In korte tijd daarna haalde hij zijn doctoraal examen, maar hij moest toen nog tweehonderd klinische lessen volgen voordat hij zijn coassistentenschap mocht gaan doen. “Ik had dus veel tijd over en ging bij Professor Schulze een klein jaartje aan het werk als assistent histologie. Na mijn afstuderen in 1954 ontdekte ik dat de praktijk niet op mijn weg zou liggen. Bij de afdeling Anatomie en Histologie kon ik toen staf-lid worden met als taken onderwijs en promotieonderzoek.”

Histologie

De afronding van zijn door professor van der Kaay gesuggereerde proefschrift in 1960, *Spermatogenese bij de stier*, was mede aanleiding om te kiezen voor de beter en moderner geoutilleerde afdeling Histologie van de medische faculteit en Mebius maakte in 1961 de overstap. “In het eerste jaar was ik nog erg druk met de organisatie van het eeuwfeest van de KNMVD in 1962. Ik zat in de organisatiecommissie als penningmeester en secretaris en wilde deze taak afmaken. De medische faculteit accepteerde dat. Het was ook meteen mijn laatste diergeneeskundige bemoeienis. Ik ben altijd KNMVD-lid gebleven maar pas na mijn pensionering kwam de diergeneeskunde weer op mijn pad.”

Bij de medische histologie kon hij naast een stevige onderwijstaak de onderzoeklijn spermatogenese continueren en daarnaast werd hij ingeschakeld in het

onderzoek naar eiwit- en slijmsynthese en -secretie in kliercellen. In 1980 werd Mebius lector en vervolgens hoogleraar A en daarna hoogleraar B.

Besturen

Al bij de studentenvereniging Veritas ontdekte men Mebius’ bestuurlijke kwaliteiten. Hij was daar onder andere mede-oprichter van het Veterinair Dispuut. Later kwam hij in het bestuur van de Vereniging van de Wetenschappelijke Staf. “Op de een of andere manier moesten ‘ze’ mij steeds hebben in bestuursfuncties. Ook op de medische faculteit werd ik gevraagd om in

tot 1985) maar erg lekker voelde ik me daar niet. Dat merkte de medische faculteit, die op zoek was naar een decaan. Ik had een vlotte babbel en had al bewezen dat besturen mij goed lag.” Op de vraag “Hoe krijg je een vlotte babbel en bestuurlijk inzicht?”, antwoordde hij steevast: “Zorg voor een goede vader en moeder.” De eerste grote bezuiniging (20 procent) kwam toen net in beeld en er moest flink gesneden worden in de afdelingen van de medische faculteit. Daarbij moest rekening worden gehouden met de grote belangen van de patiëntenzorg in het met de faculteit verstrengelde academisch

Als decaan moet je vooral goed kunnen luisteren en duidelijk en eerlijk zijn

de bouwcommissie, de geschillencommissie en de faculteitsraad zitting te nemen. Ik vond dit leuk en kon maar slecht ‘nee’ zeggen.” Mebius vraagt zich af of goed onderzoek en goed besturen wel samengaan, en filosofeert verder over de vraag in hoeverre het een niet te weinig tijd overlaat voor het ander. Misschien was dat ook wel de reden om in te gaan op een bestuurlijke betrekking, die van plaatsvervangend Directeur-Generaal bij het ministerie van Onderwijs voor de hoofddirectie hoger onderwijs. “Dit heb ik vier jaar gedaan (1981

ziekenhuis. “Ook de academische wereld moet worden bestuurd, dus waarom zou ik dat niet proberen?”, vertelt Mebius “Er werd vaak kritiekloos geld toegekend en er was toen al sprake van een vroege eis van transparantie. De bezuinigingen vielen onder de kreten: Taakverdeling en Concentratie (TVC, 1980) en Selectieve Krimp en Groei (SKG, 1982). Als decaan moet je vooral goed kunnen luisteren en duidelijk en eerlijk zijn. Als iemand moest worden ontslagen, vroeg ik altijd eerst of hij een goede advocaat had.”

Mebius Kramer werkte mee aan het organiseren van het 100-jarig bestaan van de KNMVD. Op de achtergrond het beeld dat toen door de KNMVD werd geschonken aan de stad Utrecht.

Revalidatieonderzoek

Na acht jaar kwam het afscheid als decaan en Mebius' pensioen was daar. Maar geen man overboord. Kramer werd snel voorzitter van de commissie Revalidatie van ZON.MW, die met een groot budget het revalidatieonderzoek in de Nederlandse universiteiten en revalidatiecentra moest stimuleren. Het revalidatieonderzoek was gering van omvang, was versnipperd en miste academische verankering. Na een jaar of acht liet Mebius een bloeiend onderzoeksveld en een goede onderzoek-
infrastructuur achter.

Op het gebied van hersenziekten bestonden er 29 patiëntenverenigingen.

Vanuit de toen nog jonge Hersenstichting werd Mebius opgedragen om die te laten samenwerken en meer inspraak te laten krijgen bij de verbetering van zorg en onderzoek van hersenziekten. Dit heeft hij echter maar beperkt kunnen realiseren. Wel werd meer inzicht verkregen hoe patiëntenparticipatie effectief tot stand kan komen.

Op dit moment is Mebius actief in de regionale ouderenzorg. Wat zijn de belangrijkste vragen van ouderen op het gebied van gezondheid, wonen en welzijn? Wat gebeurt hier, wat gebeurt al ergens anders? Er zijn verschillende organisaties die slechts door samenwerking in net-

werkverband (Netwerk Utrecht Zorg voor Ouderen) een passende integrale ouderenzorg kunnen bieden. Hoe wordt een goede netwerkorganisatie opgebouwd en hoe wordt dit aangestuurd door de behoeften van de ouderen zelf?

Maar er is ook weer meer tijd en belangstelling voor de veterinaire wereld. Die is kleiner en gezelliger dan de medische, vindt Mebius. De seniorenprogramma's van de KNMVD en het VHG organiseren interessante bijeenkomsten, waar Mebius graag aan deelneemt.